

Askonsdagen 2022

Vårt liv här på jorden är alltid sårbart och ömtåligt. Vi har knappast hunnit lämna pandemin bakom hos förrän ett krig bryter ut här i Europa. Vi ber av hela vårt hjärta om fred i Ukraina. Vi kan aldrig ta för givet att vi skall kunna leva ett normalt och någorlunda problemfritt liv. Samtidigt är det viktigt att vi inte ger efter för hopplöshet och uppgivenhet. Vi kan känna oss maktlösa inför den stora världens alla problem, men i vår egen lilla värld har vi alla möjligheter i världen att förändra och förbättra situationen. Det är just det som är vår uppgift när vi nu går in i den heliga fastetiden, som skall leda oss fram till påsken, till Jesu seger över synd, död och ondska. När vi tar emot askan på våra pannor är det ett heligt tecken på att vi vill omvända oss till ett kärleksfullare liv i Jesu efterföljd och ta avstånd från allt som förslavar oss och förminskar vår värdighet som Guds älskade barn och Jesu lärjungar. Vi tar avstånd från allt vad krig och förtryck heter.

”Herre, med helig fasta bereder vi oss för vår kamp mot ondskans makt”, så bad vi i mässans början. Även om vi just nu har svårt med ett språk som talar om kamp och makt, är det ett faktum att vi måste välja sida och kämpa för det goda. De enda vapen vi har i denna kamp är helt fredliga: allmosan, bönen och fastan. Därför är det så viktigt att vi använder oss av dem under denna tid. I dagens evangelium betonar Jesus själv hur viktigt det är att vi tar detta på allvar och gör vårt yttersta för att omvända oss. Samtidigt varnar han oss för frestelsen att skryta med våra goda insatser. ”Var noga med att inte utföra era fromma gärningar i människornas åsyn, för att de skall lägga märke till er” (Matt 6:1). I stället skall vi göra det goda i det fördolda. Det är hjärtats omvändelse som är viktigt, inte att man ser hur goda vi är och berömmar oss. Om vi verkligen tar Jesu ord på allvar och av hela vårt hjärta och gör det goda i skymundan, betyder det oändligt mycket. Därför upprepar han tre gånger samma sats: ”Då skall din Fader, som ser i det fördolda, belöna dig” (Matt 6:4, 6, 18).

Genom att göra det goda förändrar vi både oss själva och den omvärld som är vår. Det är därför vi under denna fastetid får öva oss i att ge allmosor, att be och att fasta. Det är betecknande att Jesus börjar med att tala om allmosor. Att avstå från våra pengar är alltid krävande och kännbart. Vi vet hur svårt det är att motivera de troende att ge sitt fasteoffer. I år går Caritas fasteinsamling till de fattiga i Filippinerna som drabbats så hårt av naturkatastroferna. Alla våra filippinska katoliker i Sverige har säkert anhöriga som på ett eller annat sätt har drabbats. När stiftets Caritasinsamlingar äger rum under advent och fasta är jag tacksam för att det brukar det komma in c:a tio kronor per katolik i stiftet. I år har vi dessutom en annan insamlingskampanj för offren för kriget i Ukraina, som säkert alla vill stödja. Det är min förhoppning att det finns många i våra församlingar som vill

lyssna till Jesus när han bönfäller oss att tjäna de nödlidande och känna igen hans sårade ansikte i dem. Samtidigt vet vi att han har sagt: ”Sannerligen, vad ni inte har gjort för någon av dessa mina minsta, det har ni inte heller gjort för mig. Dessa skall gå bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt liv” (Matt 25:45-46),

I mässans början bad vi i kollektbönen ”att du under dessa fyrtio dagar rustar oss med bönens och återhållsamhetens vapen”. Genom bön och botgöring får vi en slags rustning som skyddar oss mot frestelser och ondska. Vårt hårda hjärta kan förändras och mjukas upp om vi ber och fastar. ”Riv sönder era hjärtan, inte era kläder, och vänd om till Herren, er Gud” (Joel 2:13), säger profeten för att hjälpa oss att bli av med stenhjärtats själviskhet och liknöjdhet. ”Nu må ni vända om till mig av allt ert hjärta, säger Herren, med fasta och gråt och klagan” (Joel 2:12).

Det lilla ordet *nu* är ytterst viktigt i sammanhanget. Det är så lätt att skjuta upp vår omvändelse till en oviss framtid, när ändå ingenting kommer att förändras. ”Nu är den rätta stunden, nu är frälsningens dag” (2 Kor 5:2), säger Paulus. Det är bara nu som jag kan vända mig i bön till Gud, det är nu som jag kan avstå från något, det är nu som jag kan ge bort det jag inte behöver eller mer därtill. Varje nu-ögonblick rymmer en inbjudan: Gud kommer mig nära med sin nåd, sin förlåtelse, sin uppmaning: ”Jag ber er på Kristi vägnar: låt försona er med Gud” (2 Kor 5:21). Det gäller för oss att ta emot detta erbjudande och öppna vårt hjärta för Guds gåva, för den Gud som har offrat sin Son för att befria oss. Om vi verkligen av hela vårt hjärta tar emot Guds nåd och kärlek, då förändras vi inifrån och då blir det helt naturligt att göra det som Gud förväntar av oss, Det blir vår stora glädje att vi kan göra något för Gud och vår nästa. Steg för steg kan vi befrias från vår ingrodda egoism och syndens förblindelse,

Därför är fastetiden en fantastisk möjlighet för oss alla. Även om vi först kan tycka att det är lite jobbigt med alla dessa allmosor, fastor och böner, så anar vi innerst inne att det är nyttigt för vår andliga hälsa, ja till och med för vår kroppsliga hälsa. Vi kan inte förändra hela världen, men om vi börjar i det lilla sprids det goda omkring oss. När vi tecknas med askans kors på pannan, måste också hjärtat beröras av detta heliga tecken så att det blir ett kärleksfullt hjärta. Också våra händer måste bli givmilda och tjänstvilliga våra öron måste bli lyssnande och medlidsamma. Allt i oss blir berört av askkorset, som är ett slags sakramentalt tecken på Guds nåd som vill göra oss till Jesu ödmjuka tjänare och budbärare, så att hans barmhärtighet blir mer verksam i vår värld, både i det fördolda och sedan får sprida sig som en löpeld i vår sargade värld, inte minst till alla som drabbats av kriget i Ukraina. ”Må Fredens drottning bevara världen från krigets galenskap”, så får vi be tillsammans med den helige fadern för Ukraina och alla krigsdrabbade länder.